

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری صاد
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

گفت‌وگو با احسان شادمانی تهیه‌کننده مستند «سلاح نفت»

قرائتی بین‌المللی از تحریم نفتی ۱۹۷۳

این تهیه‌کننده مستند در ادامه تأکید کرد: خاورمیانه همیشه در دنیا جایگاه ویژه‌ای داشته، زمانی برای کشورهای این منطقه اصطلاحات تحقیر آمیزی مثل مردم بادی‌نشین، خلیج‌نشین، ایالت نشین، عمارت‌نشین و... به کار می‌بردند و حالا هر کدام از آن‌ها به قدرتی رسیده‌اند که رئیس‌جمهور کشوری چون آمریکا با آن همه ادعای ابرقدرتی در اولین سفرش به دیدار آن‌ها می‌رود و سعی می‌کند آن‌ها را اصطلاحاً بدو شد چون آن‌ها مزیت و ویژگی‌هایی دارند که برای کشوری چون آمریکا مهم است. تصور کنید اگر این سرمایه و انرژی در مسیر درستی قرار بگیرد، کشورهای خاورمیانه می‌توانند کشورهای مقتدری در دنیا باشند اما متأسفانه الآن به اسپانسر مالی قدرت‌های بزرگ دنیا تبدیل شده‌اند.

شادمانی تأکید کرد: به نظر من می‌توان به شکل‌گیری یک اتحاد بین کشورهای مسلمان امیدوار بود. همین امروز گروه‌های مقاومتی که در برابر زورگویی اسرائیل ایستادگی کردند نشان دادند که این اتحاد می‌تواند شکل بگیرد؛ کسی فکر نمی‌کرد کشوری چون یمن بتواند اینگونه پای اصول آزادی‌خواهی خود بایستد و اسرائیل را دچار بحران کند اما در مقابل می‌بینیم کشورهای پراوازه و بزرگی چون مصر و عربستان چنین اقتدار و مقاومتی ندارند.

وی افزود: این بی‌تفاوتی در حالی است که همین کشورها زمانی حاکمانی چون ملک فیصل را داشتند که در سخنرانی‌هایشان در سال ۱۹۷۳ پای آرمان‌های فلسطین می‌ایستادند و حتی اسرائیل را تهدید می‌کردند، آن‌ها در اظهاراتشان آنقدر مقتدر بودند که حتی امروز خیلی از رهبرهای عربی مقاومت هم بلد نیستند که تا این حد فصیح از فلسطین صحبت کنند. متأسفانه امروز جای این افراد در عرصه سیاست منطقه خالی است اما به هر حال من فکر می‌کنم نباید ناامید بود و می‌توان آینده‌ای را با شکل‌گیری یک اتحاد متصور شد همانطور که امروز هم کارهایی در راستای شکل‌گیری این اتحاد در حال انجام است.

این تهیه‌کننده مستند در پایان درباره پخش مستند «سلاح نفت» اظهار کرد: این مستند به زودی از شبکه‌های داخلی و شبکه‌های عرب زبان و چند شبکه بین‌المللی پخش خواهد شد. / ایلنا

سیاسی قرار نمی‌گیرد و هر کس در هر جای دنیا که می‌خواهد مظلوم و ظالم را بشناسد و چنین دغدغه‌ای دارد می‌تواند با اثر شما ارتباط برقرار کند.

این تهیه‌کننده درباره اهمیت کالبدشکافی موضوعات تاریخی و کشف ریشه اتفاقات منطقه، گفت: وقتی با بسیاری از دوستان یا فعالان فضای مجازی صحبت می‌کنیم اکثراً مخالف مبارزه با اسرائیل نیستند، این افراد هم مثل ما معتقد هستند که اسرائیل به ناحق به این منطقه آمده ولی درباره مبارزه با آن به این نتیجه رسیده‌اند که آن‌ها بسیار قدرتمند هستند و ما توان مقابله نداریم، بنابراین این موضوع را باید کنار بگذاریم اما ما در این مستند به سمت یک کالبدشکافی و ریشه‌یابی رفتیم، به ۵۰ یا ۶۰ سال پیش رجوع کردیم که اعراب با اتحادی که داشتند توانستند چنین مقابله‌ای رقم بزنند و حالا اگر اتحادی به همان صورت، شکل بگیرد می‌توان هزار برابر قدرتمندتر بود چرا که منافع بسیاری از ابرقدرت‌ها مثل آمریکا به این منطقه گره خورده است.

وی افزود: اعراب چند دهه قبل به این نتیجه رسیدند که سلاح بسیار قدرتمندی به نام نفت در اختیار دارند و اتحادشان به آن‌ها قدرتی عظیم داده بود اما امروز آمریکا و متحدانش با مطرح کردن موضوعاتی مثل صلح ابراهیم و وام‌دار کردن اعراب به خودشان و مطرح کردن موضوعاتی مثل عادی‌سازی روابط سعی دارند جلوی تکرار گذشته را بگیرند.

شادمانی در پاسخ به پرسشی درباره اینکه چرا مستند «سلاح نفت» از موضوع مرگ افرادی چون جمال عبدالناصر و احمد حسن البکر بدون بررسی کامل، عبور می‌کند، گفت: می‌توانستیم این موضوعات را بیشتر مورد پردازش قرار دهیم ولی مقدار اطلاعات بسیار اندک بود و به همین دلیل پرداخت بیشتر به این موضوعات باعث می‌شد که ما به سمت ذهن‌خوانی برویم چون طبیعتاً ما به پرونده‌های سری مוסاد و... دسترسی نداشتیم و فقط می‌توانستیم بر اساس شواهدی که روزنامه‌ها و شخصیت‌های تأثیرگذار سیاسی مطرح کرده بودند، ماجرا را روایت کنیم و به دلیل کافی نبودن منابع به طور قطع نتیجه‌گیری نکنیم.

احسان شادمانی تهیه‌کننده مستند «سلاح نفت» از محصولات سازمان هنری رسانه‌ای اوج، درباره تولید این مستند اظهار کرد: ما پژوهش‌هایی در خصوص موضوع فلسطین و اسرائیل و تاریخ اشغالگری داشتیم که این پژوهش‌ها برای مستندهای مختلفی صورت گرفته است و سوژه ساخت این مستند از طرف خانه مستند به ما پیشنهاد شد. دوستان قصد داشتند که مستندی بدون سوگیری به موضوع یوم کیپور و بحث تحریم نفتی که اعراب علیه اسرائیل داشتند بپردازد. ما در این مستند توانستیم با کارشناس‌های مختلفی از کشورهای الجزایر، سوریه، عراق، فرانسه و... گفتگوهایی داشته باشیم.

شادمانی خاطر نشان کرد: کارشناسان این مستند، افرادی هستند که روی پرونده تحریم نفتی کار کرده و پژوهش‌هایی جدی داشتند و حتی برخی از این افراد پایان‌نامه دکترایشان مربوط به این موضوع می‌شود. بنابراین ما در این مستند قرائتی بین‌المللی از ماجرا داشتیم و می‌خواستیم نشان دهیم که اعراب یک بار با هم متحد شدند و با این اتحاد کار مهمی انجام دادند و حالا چه اتفاقی افتاده که تا این حد نسبت به جنایت‌های صورت گرفته بی‌تفاوت هستند.

این تهیه‌کننده درباره اعتمادسازی و فاصله گرفتن از سوگیری‌های سیاسی در مستند «سلاح نفت» گفت: یک مستندساز درباره هر موضوعی که مستند بسازد و این مستند از سر دغدغه‌ای که دارد ساخته شود، کارش محترم و شرافتمندانه است و فرقی نمی‌کند که این مستند در گونه مستندهای حیات وحش باشد یا یک مستند اجتماعی یا سیاسی. در شرایط فعلی کشورمان با دسته‌بندی‌ها و نگرش‌های مختلفی که وجود دارد صحبت کردن درباره موضوعاتی مثل موضوع فلسطین کار سختی است، چرا که بسیاری از افراد قرائت‌های مختلفی از این ماجرا دارند و آن‌ها هم قرائت‌های مختلفی با سوگیری‌های نادرست دیده‌اند که حرف‌هایشان هم مستند نبوده و با عملیات روانی طرف مقابل این موضوع کاملاً زیر سوال رفته است. با این حال به نظر من اگر بتوانید به عنوان یک مستندساز با ظرافت‌های هنری و با روایت درست تاریخی موضوع را برای مخاطبان خود و مردم بازگو کنید فیلم‌تان دیگر در دسته‌بندی‌های

